

Lihavuuden konservatiiviseen hoitoon lähettäminen (Endokrinologian ja kliinisen ravitsemuksen poliklinikka, Lihavuuden hoitokeskus)

Laatija(t): Teeriniemi Anna-Maria, Virtanen Kirsi, Mustonen Reetta, af Hällström Katriina
Vastuuhlö: Teeriniemi Anna-Maria
Hyväksyjä: Moilanen Leena
Kuvaus: Ohje potilaan lähettämisestä erikoissairaanhoidon lihavuuden hoitoon.

Lihavuuden käypä hoito –suosituksen mukaan **lihavuuden hoito toteutetaan pääasiassa perusterveydenhuollossa** (terveyskeskuksissa ja työterveyshuollossa) (<http://www.terveysportti.fi/xmedia/hoi/hoi24010.pdf>).

Erikoissairaanhoidossa voidaan hoitaa sairaalloista lihavuutta (BMI yli 40 m²) ja vaikeaa lihavuutta (BMI 35–40 kg/m², erityistilanteissa < 35 kg/m²) silloin, kun siihen liittyy sairauksia, joita myös hoidetaan erikoissairaanhoidossa ja joissa laihtumisesta on hyötyä. Kuopion yliopistollisessa sairaalassa lihavuuden konservatiivisen hoito toteutetaan Endokrinologian ja kliinisen ravitsemuksen poliklinikalla Lihavuuden hoitokeskuksessa.

KONSERVATIIVISEEN LIHAVUUDEN HOITOON LÄHETTÄMINEN

Konservatiivinen lihavuuden hoito toteutetaan Lihavuuden hoitokeskuksessa pääsääntöisesti **ravitsemusterapeutin ohjaamana yksilö- tai ryhmäohjauksena**. Näissä tilanteissa potilaan lääketieteellisestä hoidosta vastaa edelleen omalääkäri tai muu lähettävä lääkäri. Mikäli lihavuuteen liittyy erityisiä lääketieteellisiä ongelmia, voidaan lähete ohjata myös yksikön lääkärielle.

KYSille konservatiiviseen lihavuuden hoitoon voidaan tehdä lähete, jos **seuraavat lähetteeseen kirjattavat lähetekriteerit täyttyvät**:

- **Potilas on halukas ja motivoitunut hoitoon ja elämäntilanne sellainen, että on edellytykset tehdä elämäntapamuutos.**
- Ikä yli 16 v
- BMI ≥ 35 ja potilaalla on **vakavia** sairauksia, joita **myös hoidetaan erikoissairaanhoidossa** ja joissa laihtumisesta on hyötyä
 - jos potilaalla on vakava sairaus, jota lihavuus pahentaa merkittävästi (mm. rasvamaksa (NAFLD), IIH, vaikea sydämen vajaatoiminta, ahmintahäiriö) BMI-kriteeriä harkitaan yksilöllisesti ja joissakin tapauksissa erikoissairaanhoidon lähettämisen BMI-kriteeri voi olla alle 35 kg/m²
- tai BMI ≥ 40 kg/m² ja potilaalla on sairaus, jota lihavuus pahentaa (vaikeahoitoinen verenpaineen nousu, vaikea rasva-aineenvaihdunnan häiriö, uniapnea, merkittäviä nivelvaivoja)
- **Erikoissairaanhoidon lähettämistä tulee edeltää** perusterveydenhuollossa toteutettu vähintään 6 kk:n lihavuuden hoitajakso **jos**
 - BMI > 40 kg/m² eikä ei ole yllä mainittuja sairauksia
 - BMI > 35 – 40 kg/m² ja potilaalla on sairaus, jota hoidetaan perusterveydenhuollossa, esim. DM2, rasva-aineenvaihdunnan häiriö, uniapnea

- Huom! Perusterveydenhuollossa toteutettu lihavuuden hoito ei välttämättä tarvitse ravitsemusterapeuttia vaan terveydenhuollon muun lihavuuden hoitoon perehtyneen ammattilaisen toteuttama hoito on samanarvoinen.
- Kaikkien lihavuuteen liittyvien sairauksien hoitoon kuuluu myös lihavuuden hoito (verenpaine, diabetes, uniapnea)

KYSin Lastentautien poliklinikan Painopolulla olleet 16 vuotta täyttäneet nuoret siirtyvät Endokrinologian ja kliinisen ravitsemuksen poliklinikalle lihavuuden hoitoon myöhemmin tarkentuvien käytäntöjen mukaan.

Lähteeseen kirjataan seuraavat lähetetiedot:

- BMI, pituus ja paino
- Painohistorian keskeiset kohdat (mm. lapsuus ja nuoruus)
- Edeltävä konservatiivinen hoito ja omatoimiset laihdutusyritykset
 - Milloin ja mikä ollut tulos
 - Miten toteutunut, esim: ruokavalio, liikunta, erittäin niukkaenergiainen dieetti (ENED)
 - Jos lääkehoitoa jo kokeiltu, maininta siitä ja valmisteen nimi ja tulos.
- Motivaatio elämäntapamuutokseen.
- Lihavuuteen liittyvät sairaudet ja niiden hoitotilanne, missä hoidon seuranta tapahtuu.
- Muut sairaudet, lääkehoidot.
- Laboratoriokokeet: PVK, P-Krea, P-K, P-Na, fP-Kol, fP-Kol-HDL, fP-LDL, fP-Trigly, S-D-25, P-TSH, fP-Gluk ja HbA1C.

Yksikön lääkäri ja/tai ravitsemusterapeutti tarkistavat lähetteet ja arvioivat hoidon kiireellisyyden sekä vastuunjaon potilaan hoidossa.

Lähetteen tehnyttä yksikköä voidaan tarvittaessa pyytää täydentämään lähetteen tietoja, jos nämä ovat puutteelliset. **Lähete ohjataan osoitteeseen:** KYS, Endokrinologian ja kliinisen ravitsemuksen poliklinikka, Lihavuuden hoitokeskus, PL 100, 70029 KUOPIO

Laskutusosoite

POHJOIS-SAVON
SAIRAANHOITOPIIRIN KY
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

PUIJON SAIRAALA
KAARISAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
Kuopio

SÄDESAIRAALA
PL 100
70029 KYS
Kelkkailijantie 7
Kuopio

ALAVAN SAIRAALA
PL 200
70029 KYS
Kaartokatu 9
Kuopio

JULKULAN SAIRAALA
PL 300
70029 KYS
Puijonsarventie 60
Kuopio

KUOPION
PSYKIATRIAN KESKUS
PL 400
70029 KYS
Viestikatu 1-3
Kuopio

Vaihde (017) 173 311
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3